

KUNTAVAALIT 2021

Kuntia ja sosiaali- ja terveysjärjestöjä yhdistää yhteinen tavoite, ihmisten hyvinvointi. Kuulemalla, tukemalla ja ottamalla järjestöt mukaan valmisteluun, saavutetaan yhteinen tavoite.

2 Aktiivinen kansalaisyhteiskunta on kunnan sydän

Järjestöt toimivat alustana kansalaistoiminnalle ja osallisuudelle sekä tarjoavat asiantuntevaa tukea ihmisille eri elämäntilanteissa. Apua ja tukea tarvitsevia on jokaisessa kunnassa.

OSALLISUUS | Järjestöystävällisen kunnan toiminnan lähtökohta on kuntalaisten ja kansalaisjärjestöjen osallisuus. Tähän kuuluu järjestöjen ja kuntalaisten kuuleminen, kumppanuus, erilaiset asukasraadit sekä esimerkiksi vanhus- ja vammaisneuvostot. Raatien tai neuvostojen toiminta ei saa olla pelkkää näennäisdemokratiaa vaan niitä on aidosti kuultava ja kuunneltava.

YHTEISTYÖ | Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi on perustettava sekä paikallisia että maakunnallisia verkostoja. Kunnan järjestökoordinaattori tukee yhteiskehittämistä sekä yhteistyötä kunnan ja kansalaisjärjestöjen välillä. Paikallisten yhdistysten tuottamat palvelut ja neuvonta ovat tärkeä ottaa käyttöön osana palvelupolkuja esimerkiksi vertais- ja tukiryhminä tai vaikkapa omahoidon tukena.

JÄRJESTÖJEN TUKI | Kunnan on tarjottava paikallisille järjestöille maksuttomia tai kohtuuhintaisia toimitiloja ja mahdollistaa näin kansalaisjärjestötoimintaa. Kunta-avustukset ovat tärkeitä erityisesti pienille yhdistyksille. Terveiden ja hyvinvoinnin edistämisen määrärahoihin tulee varata rahoitus järjestöavustuksia varten.

SOTE-UUDISTUS | Kunnan on sovittava maakunnan kanssa selvästä rahoitusvastuusta sellaisten järjestöpalveluiden turvaamiseksi, jotka sijoittuvat sote-uudistuksessa mukana olevien sosiaali- ja terveyspalveluiden ja ehkäisevän toiminnan välimaastoon. Tällaisia palveluita ovat esimerkiksi kriisikeskukset, mielenterveyskuntoutujien klubitalot ja erilaiset kohtaamispaikat. Sote-uudistus ei saa aiheuttaa katvealueita järjestöjen toimintaedellytyksiin ja ihmisten tarvitsemiin palveluihin.

#kuntavaalit #onneksionjoku

soste.fi/kuntavaalit

SOSTE

Toimenpiteet kunnissa

- Kuntalaisten hyvinvointia edistetään parhaiten sellaisilla toimintamalleilla, jotka kunta on kehittänyt yhdessä alueensa sote-järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa kohderyhmälähtöisesti. Kun aluehallinnon rakenteet uudistuvat, tämä tarve korostuu.
- Kuntien ja järjestöjen yhteistyön tulee perustua tasavertaisuuteen sekä selkeään työnjakoon. Paikallisten yhdistysten tuottamat palvelut ja neuvonta ovat tärkeä ottaa käyttöön osana palvelupolkuja.
- Järjestöystävällisen kunnan toiminnan lähtökohta on kuntalaisten ja kansalaisjärjestöjen osallisuus. Tähän kuuluu järjestöjen ja kuntalaisten kuuleminen, kumppanuus, erilaiset asukasraadit sekä esimerkiksi vanhus- ja vammaisneuvostot.
- Kuntaan on nimettävä järjestökoordinaattori, jonka tehtävä on yhteiskehittäminen sekä yhteistyö kunnan ja kansalaisjärjestöjen välillä. Järjestökoordinaattori voi toimia myös laajemmin kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä vastaavana hyte-koordinaattorina.
- Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen määrärahoihin on varattava rahoitus järjestöavustuksia varten.
- Kunnan on tarjottava paikallisille järjestöille maksuttomia tai kohtuuhintaisia toimitiloja ja mahdollistaa näin kansalaisjärjestötoimintaa. Kansalaistoiminnan tukeminen on kannattava hyvinvointi-investointi.
- Kunnan on sovittava hyvinvointialueen kanssa selvästä rahoitusvastuusta sellaisten järjestöpalveluiden turvaamiseksi, jotka sijoittuvat sote-uudistuksessa mukana olevien sosiaali- ja terveyspalveluiden ja ehkäisevän toiminnan välimaastoon. Tällaisia palveluita ovat esimerkiksi mielenterveyskuntoutujien klubitalot ja erilaiset kohtaamispaikat. Sote-uudistus ei saa aiheuttaa katvealueita.

HYVÄT KÄYTÄNNÖT: REILUA JA RAKENTAVAA JÄRJESTÖ-KUNTAKUMPPANUUTTA

Pohjois-Karjalassa toimii [järjestöasiain neuvottelukunta JANE](#), maakunnan järjestöjen yhteistyörakenne, jonka jäsenet edustavat järjestöjä eri toimialoilta. Lisäksi neljässä kunnassa toimii järjestöjen yhteistyöryhmä [Paikallis-JANE](#), joka toimii vuoropuhelussa kunnan kanssa. Toiminnan tavoitteena on yhteistyön lisääminen yhdistysten välillä ja päällekkäisyyksien karsiminen, yhdistyskentän voimien vahvistaminen, yhteistyön tiivistäminen yhdistysten ja kunnan välillä ja vaikuttaminen: yhdistyskentän äänen tuominen kunnan kehittämistoimintaan. Kunnan näkökulmasta rakenne helpottaa yhteydenpitoa ja esimerkiksi järjestöedustajan nimeämistä kaupungin tai kunnan työryhmiin.

Tampereella toimiva [Järjestöedustamo](#) on Tampereen kaupungin ja tamperelaisten järjestöjen edustajista koostuva yhteistyöelin. Järjestöedustamon päätehtävä on yhteistyön kautta edistää kuntalaisten hyvinvointia ja arjessa pärjäämistä. Järjestöedustamo mm. mahdollistaa järjestöjen osallistuminen vahvemmin kaupungin strategisten osa-alueiden arviointiin ja kehittämiseen, kokoaa kuntalaisten hyvinvointiin ja arjessa pärjäämiseen liittyvää tietoa ja tunnistaa palvelutarpeita ja hyvinvointivajeita.